

לעולם אף רב המנונא מודה, שבהודה אינו נפטר מקרן, ורב המנונא – שהקשה מהמשנה המחייבתו על חמש שבועות, הואיל ויכול לחזור ולהודות – **חבי קא קשיא ליה:**

אי אמרת בשלמא: נשבע כי אתו עדים קו-ב מיחייב [שהנשבע טענת אבד ואחר כך באו עדים הרי זה חייב לשלם] ודלא כרב, אמטו להכי, כי אז ניחא מה דמחייבין ליה קרבן אשבעה בתרייתא [על שבועה שניה ושאר השבועות] הואיל ויכול לחזור ולהודות, ומאחר שלא הודה הרי נמצא שכפר לו ממון, כי הוא מחוייב בקרן ואם באו עדים היו מחייבים אותו.

אלא אי אמרת כרב, דכי אתו עדים שנשבע לשקר פטור הוא מן הקרן, שוב אין לחייבו משום שלא הודה, ואף שאם היה מודה היה מתחייב בקרן, שהרי:

מי איכא מידי דאילו אתו פהדי ומפיהדי ביה פטור [וכי יש דבר שאם היו באים עדים לא היה מתחייב בו], ואנן ניקו נייחייביה קרבן אשבעה הואיל ויכול לחזור ולהודות [ואנחנו נחייבנו על שבועתו רק משום שלא הודה]!! והרי השתא בשעת שבועה מיהא לא אודי!?

כלומר: הניחא אם לא נפטר בשבועה הראשונה מן הקרן, נמצא שכאשר כפר בשבועתו השניה, הרי הוא כופר בממון שהוא מחוייב בו, אבל לדעת רב שאין עדים

וחמישיתו יוסף עליו", הרי שחייבה התורה קרן כשהתודה, שהיינו שהודה; ויסוד זה מוכח מהרישא של הברייתא. (13)

ב. טוען טענת גנב ובאו עדים נמי לא אמר רב, שלא יתחייב קרן, דהא כתיב: בפרשת טוען טענת גנב: **תשלומי כפל**, כלומר: "אם לא ימצא הגנב ישלם שנים" הרי שחייב הוא קרן; ויסוד זה מוכח מן הסיפא של הברייתא המחייבתו כפל. (14)

ואם כן לא תיקשי מהמשנה שהקשה רב המנונא, שהרי טעם חיובו הוא משום שיכול לחזור ולהודות, ואילו היה מודה היה באמת חייב גם את הקרן, שהרי מתחייב עליו משום "שבועת הפקדון" –

כי קאמר רב שאינו חייב קרן אחר שנשבע: **כגון שטוען טענת אבד** שאין בו חיוב כפל, **ונשבע ולא הודה ובאו עדים**, שאין בו חיוב שבועת הפקדון.

אזל רב גמרא ואמרה לשמעתייה קמיה דרב **אשי**, [הלך רב גמרא ואמר את תירוצו של רבא לפני רב אשי], **אמר תמה ליה רב אשי:**

השתא, ומה רב המנונא תלמידיה דרב וידע דאמר רב אפילו בהודה, ומשום כך קמתיב מאופן שהודה, ואילו את אמרת: הודה לא אמר רב!?

אמר ליה רב אחא סבא לרב אשי:

12. ראה לעיל ברש"י בד"ה הודה מעצמו שכתב

סבא זו, והביא פסוק "והשיב את הגזילה", ובאמת מפסוק זה לא ידענו אלא ששייב את

13. הגדר צריך ביאור: שהרי כשנשבע כבר

תשלומי כפל אלא בשבועה, ויש לומר שלא החמירה עליו התורה לשלם ארבעה וחמשה. כתיב בתורה בפרשת "שומר חנם":

"כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור וגונב מבית האיש [ויאמר הנפקד כי הפקדון נגנב מביתו] אם ימצא הגנב [נחלקו תנאים לעיל סג ב בפירוש הפסוק: יש אומרים כפשוטו, ובגנב הכתוב מדבר; ויש אומרים: אם ימצא שהנפקד עצמו גנבו] ישלם שנים [הגנב, או הנפקד שטען: "נגנב ממני"].

אם לא ימצא הגנב [כאשר טען הנפקד], ונקרב בעל הבית אל האלהים [וכבר נקרב הנפקד אל בית הדין לשבועה] אם לא שלח ידו במלאכת רעהו.

[כי אז] על כל דבר פשע [שימצא שקרן בשבועתו], על שור על חמור על שיה על שלמה [שהופקדו אצלו, או] על כל אבידה [שמצא] אשר יאמר [העד, כלומר: שני עדים] כי הוא זה [אשר נשבעת עליו שנגנב, הרי הוא אצלך], עד האלהים [הדיינים] יבוא דבר שניהם [שני העדים כדי שיחקרו בית הדין את העדות, ואשר ירשיעון אלהים [הוא] ישלם שנים לרעהו" [כלומר: אם כשרים הם העדים וירשיעוהו לשומר, כי אז ישלם השומר שנים, ואם ירשיעו את העדים

יכולים לחייבו, אם כן אין ביד התובע ממון, ואף שאילו היה מודה היה מתחייב ממון, אין לך לחייבו בשבועת הפקדון על שלא חייב את עצמו על ידי הודאה.

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:

הטוען טענת גנב כפקדון, משלם תשלומי כפל, ואם טבח ומכר⁽¹⁾ הרי זה משלם תשלומי ארבעה וחמשה; ומנין:

הואיל וגנב משלם תשלומי כפל, וטוען טענת גנב משלם תשלומי כפל:

מה גנב שהוא משלם תשלומי כפל, אם טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה —

אף טוען טענת גנב כפקדון, כשהוא⁽²⁾ משלם תשלומי כפל, אם טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה.

סבורה היתה הגמרא שהדין נלמד בבנין אב, ולפיכך מקשה הגמרא שיש להשיב על הדמיון:

מה לגנב שכן משלם תשלומי כפל אפילו שלא בשבועה, ולפיכך אם טבח ומכר החמירה עליו תורה לחייבו ארבעה וחמשה, תאמר כטוען טענת גנב, שאין משלם

במציאות אם יתחייב כפל. ע"כ
1. אחר שטען טענת גנב ונשבע, כן כתב הרמב"ם בהלכות גניבה פרק ד הלכה א; והראב"ד שם בהלכה ב כתב: "ואם טבח ומכר קודם שבועה ובאו עדים על הכל משלם ארבעה וחמשה"; ובטעם הרמב"ם כתב ה"מגיד משנה", שהוא משום שהטביחה היא שליחות יד, ולדעת

נפטר, ואיך יחזור ויתחייב קרן כשהודה, וראה בזה ב"אילת השחר" בעמוד ב ד"ה והנה בסברא.

14. ראה ב"אילת השחר" שדן, אם יתחייב בקרן, גם באופן שבפועל לא יתחייב כפל, וראה שם בשם ה"חזון איש" דמשמע מדבריו, שהוא תלוי

ישלם שנים", ואמר: "אם ימצא הגנב", בא יתור הה"א כדי לרבות כל דיני גנב ב"טוען טענת גנב", ולמדנו לטוען טענת גנב שטבח ומכר, שהוא חייב ארבעה וחמשה כגנב.

איתיביה רבי חייא בר אבא לרבי יוחנן ממה ששנינו לקמן קח ב:

מפקיד האומר לשומר חנם: "היכן שוריי", אמר לו: "נגנב", ואמר לו המפקיד: "משביעך אני", ואמר השומר "אמן", והעדים מעידים אותו [את השומר] שאכלו, הרי זה משלם תשלומי כפל, שהרי טען טענת גנב.⁽³⁾

ותיקשי לרבי יוחנן: והא הכא — שאכלו — דאי אפשר לאכילת כזית בשר בלא שחיטה, ומכל מקום קתני "משלם תשלומי כפל", ומשמע: תשלומי כפל אין [אכן הוא משלם] ואילו תשלומי ארבעה וחמשה, לא משלם, הרי שה"טוען טענת גנב" וטבחו, אינו חייב בארבעה וחמשה, ודלא כרבי יוחנן! ⁽⁴⁾

תירץ רבי יוחנן:

הכא במשנה זו במאי עסקינן: כגון שאכלו נכילה, ולפיכך אינו חייב ארבעה וחמשה, שהרי לא טבחו דהיינו שחיטה כשירה.

שנמצאו זוממים, כי אז ישלמו הם שנים לשומר, כאשר זממו להפסידו, וזו היא פרשת "טוען טענת גנב".

אמרי בני הישיבה ליישב:

לא במידת "בנין אב" למד רבי יוחנן להשוות את ה"טוען טענת גנב" לגנב, אלא היקישא היא, כי פסוק ראשון עוסק בגנב עצמו, והוקשה לו פרשת "טוען טענת גנב", והרי "אין משיבין על היקישא".

ואכתי מקשינן: הניחא למאן דאמר: חד [פסוק ראשון] עוסק בגנב, וחד [פסוק שני] ב"טוען טענת גנב", הרי שפיר, כי אכן הוקשו הפרשיות זו לזו.

אלא למאן דאמר: האי "אם ימצא הגנב ישלם שנים" ואף "אם לא ימצא הגנב ... ישלם שנים לרעהו", תרוייהו בטוען טענת גנב, ואילו פרשת גנב נאמרה בפסוק אחר, שלא הוקש לטוען טענת גנב, מאי איכא למימר ליישב על השוואת רבי יוחנן דין "טוען טענת גנב" לדין גנב לחייבו ארבעה וחמשה, והרי יש לפרוך כדפרכינן לעיל! ?

אמרי בני הישיבה ליישב:

היות והיה הכתוב יכול לומר בפסוק ראשון העוסק בטוען טענת גנב: "אם ימצא גנב

הרמב"ם שוב אינו מתחייב משום טוען טענת גנב.

וב"אבן האזל" שם כתב, שטעם הרמב"ם הוא משום שעיקר חיוב טביחה ומכירה אינו אלא אחר שטען טענת גנב, שעל ידי זה נעשה גנב, ושוב חייב על טביחתו שאחר הגניבה, והוכיח כן, שהרי אף במכר התנה הרמב"ם שיהיה אחר השבועה, ומכר לא הוי שליחות יד.

2. לכאורה צריך לומר: "שהוא".

3. כתבו התוספות לקמן קז ב בסוגיא דשלח בה יד ואחר כך טען טענת גנב שהוא פטור: בהכרח "והעדים מעידים אותו שאכלו" היינו שאכלו לאחר טענה, שאם לא כן הרי זה כשליחות יד קודם טענה שהוא פטור מטוען טענת גנב, [וראה גם לעיל בשם הרמב"ם וה"מגיד משנה"]; אבל

אמרו לו בית דין לגנב:

“צא תן לו” כפל, ואחר כך טבח ומכר, הרי זה פטור; מאי טעמא? כיון דפסקיה למילתיה [פסקו בית דין את דינו] וטבח ומכר, הוי ליה גזלן בפסיקת בית הדין, וגזלן אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה.

אבל אם עדיין לא אמרו לו בית דין אלא “חייב אתה ליתן לו”, ואחר כך טבח ומכר, הרי זה חייב; מאי טעמא? כל כמה דלא פסיקא ליה מילתא, אכתי גנב הוא.

ואם כן תיקשי: למה לא יישב כן רבי יוחנן?!

אמרי בני הישיבה:

וליטעמיך — שאתה מקשה על רבי יוחנן: למה לא יישב ישובים אחרים — תיקשי נמי: לישני ליה רבי יוחנן בשותף [שגנב יחד עם אחר] שטבח שלא מדעת חבירו, שאינו חייב כלל.⁽⁸⁾

אלא בהכרח צריך אתה לומר: אין הכי נמי היה יכול רבי יוחנן ליישב כן, אלא דחרא

ומקשינן: ולישני ליה [יתרין לן] רבי יוחנן לרבי חייא בר אבא, דהכא במאי עסקינן בכגון שאכלו טריפה,⁽⁵⁾ והרי שנינו לעיל שהשוחט ונמצאת טריפה פוטר בו רבי שמעון משום ש”שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה?!“

רבי יוחנן כרבי מאיר הוא סובר, דאמר: “שחיטה שאינה ראויה, שמה שחיטה”.

ואכתי מקשינן: ולישני ליה רבי יוחנן דהכא במאי עסקינן בגונב בן פקועה [עובר הנמצא במעי אמו, ופקע לאחר שחיטה שאינו טעון שחיטה לעולם, ואחר כך גנב], ולכך אינו חייב עליו ארבעה וחמשה.⁽⁶⁾

ומשנינן: כרבי מאיר, דאמר: בן פקועה טעון שחיטה.

ואכתי מקשינן: ולישני ליה רבי יוחנן: דהכא במאי עסקינן בכגון שקודם אכילה עמד בדין על שטען טענת גנב, וכגון שבאו עדים שבידו הוא, ואמרו לו בית דין: צא תן לו כפל, שבכי האי גוונא אף שטבחו אחר כך, שוב אינו חייב ארבעה וחמשה בגנב, והוא הדין בטוען טענת גנב,⁽⁷⁾ דהא אמר רבא:

עדיף פירוש זה מלפרש שאכלו נבילה.

6. נסתפקו אחרונים: אם שחט את בן הפקועה [שאינו טעון שחיטה] אם חייב עליו בארבעה וחמשה, כיון שאין שם שחיטה עליו.

7. לפי אוקימתא זו, מה ששנינו “והעדים מעידים אותו שאכלו”, אין אלו העדים המחייבים אותו בכפל, שהרי כבר באו עדים שהיה בידו בשעת טענת גנב, ומעדותם נתחייב כפל; ואף שדוחק הוא, מכל מקום לומר שאכלו נבילה, נראה לו דוחק יותר, ותוספות.

המאירי ב”שיטה מקובצת” ד”ה ולענין חילק בין אכילה זו לשליחות יד, כיון שעל אותה אכילה גופה אנו מחייבים אותו, ראה שם; [ויש לעיין להתוספות: איך מחייבים אותו כפל, והרי שמא אחר טענה נמצא הגנב ואכלו, ובשעת טענה לא היתה בידו].

4. תמהו אחרונים: איך יחייבו אותו על הטביחה שלא ראו אותו טובח אלא אוכל, והרי אין זה יותר מעדות ידיעה, וראה בזה ב”ספר המפתח”.

5. פירוש: אחר אכילתו נודע שהוא טריפה, ובזה

מתרי ותלתא נקט [נקט רבי יוחנן תירוצין אחד מתוך שנים ושלושה תיחרוצים שהיה אפשר לתרוץ], ואם כן לא קשיא גם קושייתך.

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:

הטוען טענת גנב באבידה שמצא, (9) הרי זה משלם תשלומי כפל.

מאי טעמא?

משום דכתיב בפרשת טוען טענת גנב: "על כל אבידה אשר יאמר כי הוא זה [שטענת עליו שנגנב, הרי הוא אצלך], עד האלהים יבוא דבר שניהם, אשר ירשיעון אלהים ישלם שנים לרעהו".

איתיביה רבי אבא בר ממל לרבי חייא בר אבא, מהא דתניא:

כתיב בפרשת שומר חנם וטוען טענת גנב: "כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור", ולמדנו ממה שאמרה תורה: "איש", שאין נתינת קטן כלום, ואם הפקיד קטן אין השומר צריך לישבע, ואין חייבים כפל כשטען השומר טענת גנב.

ואין לי אלא שנתנו כשהוא קטן ותבעו שהוא קטן, שכך יש לפרש את הכתוב: "כי יתן איש" לומר: "כי יתן מי שהוא עכשיו איש בשעת תביעה" —

נתנו כשהוא קטן ותבעו כשהוא גדול, מניין שאין נשבעין ואין חייבים עליו כפל, לפיכך תלמוד לומר: "עד האלהים יבוא דבר שניהם" ללמד: עד שתהא נתינה ותביעה שוין כאחד. (10)

והשתא מקשינן על רבי יוחנן המחייב בטוען טענת גנב אפילו באבידה, ואף שלא היתה נתינה; ואם איתא כדבריו, תיהוי האי פקדון שנתנו כשהוא קטן ותבעו כשהוא גדול נמי כאבידה ויתחייב, שהרי לא גרע מי שנתנו כשהוא קטן, ממי שלא נתנו כלל ועכשיו גדול הוא!?

ומשנינן: אמר תירץ ליה רבי חייא בר אבא לרבי אבא בר ממל:

הכא — בברייתא ששנינו לפטור מכפל כשנתן והוא קטן ותבעו כשהוא גדול — במאי עסקינן: כגון שאכלו השומר כשהוא התובע קטן, ונמצא שמעולם לא היה בידו פקדון של גדול, תאמר באבידה שהיתה בידו פקדון של גדול. (11)

8. פירוש: אם טבח לדעתו ולדעת חברו, חייבים שניהם כאחד ארבעה וחמשה, שהרי יש שליח לדבר עבירה בטביחה, אבל כשטבח לדעת עצמו בלבד אין מחייבים אותו חצי מארבעה וחמשה, ומשום שאין כאן "וטבחו כולו בחיובא" שעל חלק חברו אין הוא גנב, כמבואר לעיל ע"ב; וברש"י כתב כאן: "דחמשה בקר אמר רחמנא ולא חמשה חצאי בקר, והכא לא קרינא ביה וטבחו כולו בחיובא", וראה מה

שהעיר רבי עקיבא איגר על דבריו בגליון הש"ס, וראה ב"אילת השחר".

9. בגמרא לעיל נו א מבואר, שאם שומר אבידה כשומר חנם הוא, מתבאר כפשוטו שטען טענת גנב, ופטור הוא, ואילו אם שומר אבידה כשומר שכר הוא, אם כן הכוונה שטען טענת לסטים מזויין, שגנב הוא, אך אונס הוא ששומר שכר פטור עליו.

10. פירש רש"י: "איתקש נתינה והעמדה בדין

והא הפקדון — שבא ליד השומר כשהיה המפקיד קטן — לא אתיא מכח בן דעת. (12)

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:

הטוען טענת גנב בפקדון, אינו חייב, עד שיכפור במקצת הפקדון לומר: לא היו דברים מעולם או החזרת, (13) ויודה במקצת הפקדון שהוא בידו, ויטעון על השאר "טענת גנב"; ובכלל זה שאינו נשבע כלל שבועת השומרין עד שיודה במקצת ויכפור במקצת.

מאי טעמא?

משום דאמר קרא בפרשת שומרים: "אשר יאמר כי הוא זה", ודרשינן לומר שאינו מתחייב בטענת גנב עד שיודה במקצת ויכפור במקצת.

ומבאר הגמרא: ופליגא — הך דרבי יוחנן,

הקשה רבי אבא בר ממל לרבי חייא בר אבא: אבל באכלו כשהוא גדול, מאי?! הכי נמי דמשלם כפל!?

והרי אי הכי ארתנא בברייתא: עד שתהא נתינה ותביעה שוין כאחד, ליתני: עד שתהא אכילה ותביעה שוין כאחד, שהרי אין צריך שתהיה הנתינה בגדול, ודי אם היתה האכילה בגדול.

אמר ליה רבי חייא בר אבא לרבי אבא בר ממל:

תני בברייתא: "עד שתהא אכילה ותביעה שוין כאחד"!

רב אשי אמר על הקושיא מן הברייתא על רבי יוחנן: לא דמי [אינו דומה אבידה, לפקדון של גדול, שניתן לשומר כשהוא קטן]:

אבידה קא אתיא [באה] מכח בן דעת.

והמיעוט אינו אלא שאינו חייב כפל אף כשתבעו כשהוא גדול ונשבע כשהוא גדול, כיון שנתברר שאכלו כשהוא קטן, וראה לשון תוספות סוף ד"ה הא: "אבל לשינוי קמא יכול להשביעו כשהוא בעין".

ב. מבואר מן הסוגיא, שבתבעו כשהוא גדול ונשבע כשהוא גדול, ואכלו כשהוא קטן קודם תביעה ושבעה אינו חייב כפל משום שהיה קטן, ומשמע שבלאו הכי היה חייב כפל, אף שהיתה האכילה קודם התביעה והשבעה; וברמב"ם מבואר לא כן כמוכא בהערה לעיל.

12. כתב הראב"ד [הובא ב"שיטה מקובצת"]: "לא אתיא לדיה מכח בן דעת, שהוא עצמו לא היה יודע לשמור ממנו, איך יתחייב אדם בפקדונו משום שמירה, אבל אבידה הרי באה

להדדי, דבתרוייהו בעינן איש"; וכתבו תלמידי הר"פ ב"שיטה מקובצת": נראה מתוך פירוש הקונטרס דדריש מ"בא דבר שניהם"; ויש לפרש משום ש"בוא" היינו התביעה שבאה לבית דין, ודבר שניהם היינו הנתינה, שזהו דבר המחלוקת.

11. א. רש"י פירש בד"ה אין נתינת קטן כלום, שהמיעוט הוא שאין חייב שבועה על נתינת קטן, ואינו בא לידי כפל על ידו; ומיהו לפי תירוצו הגמרא, לכאורה אי אפשר לומר שהמיעוט הוא משבועה, שאינו נשבע כשתבעו כשהוא גדול, שהרי כיון שבאבידה חייב הוא כפל, הרי בהכרח שמשביעין אותו אף בלי נתינה שאין כפל אלא על ידי שבועת בית דין, והוא הדין שמשביעין אותו כשנתנו כשהוא קטן ותבעו כשהוא גדול;

הענין] —

דאמר רבה:

מפני מה אמרה תורה: מודה במקצת הטענה במלוה ישבע, והרי כיון שאם כפר הכל הרי הוא פטור, יש לנו לפוטרו כשהודה במקצת, משום שהוא כמשיב אבידה! (1)

כי חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו שעשה לו טובה, והאי באמת בכלי בעי דנכפריה [רצונו היה לכפור בכל], והאי דלא כפריה משום דאין אדם מעיז פניו, ואם כן אינו "משיב אבידה".

ומוסיף עוד רבה: שמא תאמר אם חשוד הוא לגזול ממון, אם כן חשוד הוא גם על שבועה, ומה טעם יש להשביעו! (2) ומפרש רבה, שאינו חשוד בעינינו על ממון, אלא חוששים אנו, שמא:

ובכלי בעי דלודי ליה [רצונו היה להודות בכל], והאי דכפר ליה במקצת לא לגזול נתכוין, אלא סבר הנתבע: אי מודינא ליה ככוליה תבע לי ככוליה [אם אודה בכל, אם כן יתבע התובע את הכל] ואני אין בידי לשלם לו הכל, ולפיכך: אישתמיט לי מיהא השתא [עכשיו אשתמט ממנו], אדהו לי זוזי

המפרש "כי הוא זה" דמשמע מודה במקצת, לחייב את השומרים בשבועה רק בהודאה במקצת — אדרבי חייא בר יוסף, הסובר שלא נאמר "כי הוא זה" — דמשמע מודה במקצת — על שומר כלל; דאמר רבי חייא בר יוסף:

קא-א "כי הוא זה" האמור בפרשת שומרים: עירוב פרשיות כתוב כאן, כלומר: פסוק מפרשה אחרת נתערב בפרשה זו, וכי כתיב "כי הוא זה" אמלוח הוא דכתיב, לומר: שאם הודה במקצת וכפר במקצת הרי זה חייב שבועה, ושם מקומו בפרשת "אם כסף תלוה"; אבל בפקדון מתחייב הוא בשבועה, אפילו בלי הודאת מקצת וכפירת מקצת.

ומפרשין: ומאי שנא מלוה, כלומר: למה עוקרים אנו את הפסוק ממקומו ומפרשים אותו על מלוה, משום שבפקדון מסברא יש לחייבו אפילו כשכפר הכל, ורק במלוה אין לחייבו כשכפר הכל, וכדרכה [שאמר: "חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו", ומטעם זה יש להאמינו כשכפר הכל, שאם לא כן לא היה מעיז לכפור את הכל בפני מי שעשה לו טובה; אבל בפקדון שאין שייך סברא זו שהרי לא עשה לו המפקיד טובה, אם כן סברא הוא שחייבה תורה שבועה אפילו כשכפר הכל; כמבואר בהמשך

נתינת קטן דלא אתיא ליה מכח בן דעת, פטר רחמנא".

13. נתבאר על פי סוגיית הגמרא ורש"י בבבא מציעא צח א.

1. על פי רש"י בבבא מציעא ג א.

לידו מכח בן דעת, שידוע לשמור ממנו, הילכך כל אדם חייב בשמירתו כשבא לידו; ולשון תוספות רי"ד: "לא קשיא מאבידה, דאבידה אף על גב דלא יהבה ניהליה בעל האבידה אלא הוא מאליו לקחה, מכל מקום מטיא ליה מכח בן דעת ובעידנא דאתיא לידיה דבן דעת הוות, אבל